

Slovenski gospodarji, letos pa tirjajte odločno, da Vas dotični pisarji kot Slovence vpišejo, če tudi rečete, da znate za silo nemški! Se-li bo kak Nemec med Slovence vpisati pustil?

Iz Dunaja. (Podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaji) občni zbor bil je pred kratkim na Dunaji. To društvo je bilo ustanovljeno v spomin na cesarjevo štiridesetletnico v decembru l. 1888. Zborovanje, pri katerem je bilo mnogo Slovencev, otvoril je g. Navratil, predsednik društva, povdarjajoč veliko veselje nad cesarjevim darom (50 fl.) in nad tem, da sta sedaj uže dva cerkvena kneza mej ustanovitelji, namreč: premilostivi knezoškof Lavantinski, dr. Mihael Napotnik in prevzvi šeni knezoškof Ljubljanski, dr. Jakob Missia. Tajnik g. Jeraj povdarja v svojem poročilu, da je več kot četrtnina udov duhovniškega stanú. Lansko leto pristopili so kot ustanovnik knezoškof Lavantinski, letos pa knezoškof Ljubljanski s sto goldinarji. Kot ustanovniki so letos še pristopili: Vč. g. dr. Anton Gregorčič, profesor bogoslovja v Gorici, s 50 fl. g. Fran Ferfila, uradnik v Gorici, s 50 fl., g. Fran Kotnik na Vrdu pri Vrhniki s 60 fl., g. Oroslov Dolenc, posestnik in mestni svetovalec v Ljubljani s 50 fl. — Vis. deželni zbor Kranjski dovolil je društvu 200 fl., hranilno in posojilno društvo v Ptuji 10 fl., sl. posojilnica na Verhniki 30 fl., sl. posojilnica v Celji 50 fl. Kranjski notarji ob priliki 80letnice dr. Jarneja Zupanca so nabrali za to društvo 36 fl., Ciril in Metodovo društvo v Ljubljani darovalo je 50 fl., gledališka predstava v Novem mestu neslaja društvu 50 fl. Koliko bilo je darov po 20, 10, 5 itd. fl.! To vse bode tiskano v letnem poročilu. Velike zasluge za društvo imajo gospa Marija Murnikova v Ljubljani, gospica Antonija Rajničeva v Novem mestu, g. dr. J. Vošnjak v Ljubljani, g. Avg. Drukar, not.-kand. v Kranji, g. J. Skočir v Trstu, g. A. Mihalič v Ljutomeru, ker so nabirali podpornike itd. Blagajnik g. Pukl poroča: Društvo ima letos 1226 fl. 30 kr. dohodkov. Prosilcev je bilo 42. Med te se je v 110 slučajih razdelilo 693 fl. Med prosilci je bilo 18 juristov, 13 medicincev, 6 filozofov, 1 konservatorist, 3 živinozdravniki, 2 učenca akademije izobrazovalnih umetnij. Največ je treba podpirati v zimskih mesecih. Največja podpora je znašala 10 fl., najnižja 3 fl. V dvehletih je društvo prejelo 3484 fl. 94 kr., potrošilo pa 1329 fl. 84 kr. prebitek znaša 2155 fl. 10 kr. V teh je pa 2000 fl. neporabljive glavnice. G. prof. Švaršnik poroča, da so revizorji vse knjige in blagajno dobro pregledali in vse našli v zglednem redu. Odboru in blagajniku dala se je zaupnica in zahvala. (Konec prih.)

Od Ščavince. (Vino pa resnica.) Nedavno naredil je g. J. v našem kraju veselico

za našo mladino, pa tudi starejim ni se branilo. Vse se je godilo pošteno in mirno. Akoravno je letošnje vino dokaj močno, vendar naša mladina ni nobenih sitnob oštirju, pa tudi drugim došlim gostam jih ni delala, nego razveseljevanje med njimi bilo je skoz in skoz mirno in pametno. Da ne razpravljam preveč te veselice, omenim toraj le samo to, kar me je prignalo do tega, da sem ošpičil gosje pero, ter Vam, č. g. urednik, enako bralcem Vašega cenj. lista poročim. Kakor Vam je že gotovo znano, da sta Nemec in nemčur kaj čudni stvarici med slovenskim ljudstvom, a čudnejih še misli, in ker vino prě resnico govori, bil se je pri tej veselici tudi eden zatekel proti našemu sosedu, ker je vedel, da je sin slov. matere, z besedami: „Die K.... werden alle erbängt!“ Se ve, da se je pa presneto spekel, ker ni naletel na kolenolazca, kar je potem sam sprevidel, ker je prosil na zahtevanje žaljenca oproščenja z besedami: „Nisem mislil tako, to je govorilo le vino“. In ravno s temi besedami podpisal si je še mnogo slabše spričevalo od prvega, ki ne dela njemu, ni njegovemu stanu poštenja, nego nasprotno. Za sedaj naj bode ime s kršč. plaščem zakrito, toda spet dokaz, kako je Nemec v družbi olikan, a njemu še zabilježim, da mu ni še prestopkov razžaljenec pozabil, obdrži si še, poklicati ga na odgovor, kam, to vé dobro on sam, vendar ne tje, kjer bi naše sosede on vesil! Več ob pravem času! Ščavniški.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Pri Nj. veličanstvu, svitlem cesarji je bilo v ponedeljek splošnje zaslišanje in je bilo torej več gospode pri svitlem cesarji; tako tudi dr. Rieger, vodja staročeske stranke in pa dr. Šolc, župan v Pragi. Razume se, da je bila v tem tudi beseda o česko-nemški spravi in pa o mladočeski stranki, o zadnji pa ne s pohvalo. — V gosposki hiši drž. zbora je bila v ponedeljek prva seja v tej jeseni a ni bilo važnih reči na dnevnem redu, v hiši poslancev pa je bila v torek in je dnes, v četrtek, seja. Za dnešnjo se pričakuje neka imenitna izjava nemških liberalcev, to pa za tega voljo, ker je dnešnja seja zadnja pred božičem in jim je torej na tem, da prinesejo kako posebno božičnico svojim volilcem, češ: vrli možje so naši poslanci, skrbni za blagre nemštva in liberalizma! — Tiste občine na Gorenjem Štajarji, ki so bile trpele letos vsled povodnji veliko škodo, dobodo pomoči v denarjih od države, isto pa tudi nekatere česke občine, posebno Karlovi vari. — Višji drž. pravdnik v Gradci, dr. Viktor Leitmaier je dobil čast c. kr. dvornega svetovalca. Mož je na glasu izvrstnega pravdoslovca. — Udje dež. odbora dobijo na Koroškem

višjo plačo; se ve, da se izgodi to na stroške cele dežele, torej tudi slov. kmetov, toda v odobru nimajo le-ti nobenega zastopnika, čemu tudi? Da le plačajo, pa je prav, misli si liberalna gospoda v dež. zboru. — Koroška dežela ima veliko živine in je torej prav, če skrbi vlada za živinozdravnike, a škoda, da nastavlja le nemške, tudi po slov. okrajih: kaj more tak koristiti, ko se ne more dogovoriti s posestnikom živine? — Nova železnica iz Ljubljane v Kamnik se odpre te dni in to se ve, da se izgodi slovesno; ne ve se pa, bode-li-ti dobička iz nje. — Tudi na Kranjskem še niso brez nemškutarjev in le-ti se šteje med Nemce, odtodi pa pride, da se šteje tam Nemcev še na 20.000. V resnici jih ni toliko. — Da umira slov. čitalnica v Gorici, to bojda ni resnica in prekljuje dotično vest predsednik čitalnice, prof. A. Šantel v zadnji „Soči“. — Poprejšnji ces. namestnik za Primorje, baron de Pretis je v ponedeljek na Dunaji umrl, slov. ljadstvo ga ne bode obdržalo v dobrem spominu. — V Trstu se boje novega vžitninskega davka in podpisuje se prošnja zoper njega, pa bode težko kaj iz prošnje. — Dalmacija dobi nov hrv. list: „Crvena Hrvatska“ ter začne vzhajati v Dubrovniku po ceni 4 fl. na leto. — V hrv. zaboru v Zagrebu je posl. dr. Spevec grdo napadel škofa dr. Strossmayerja, a zavrnil ga je župan dr. Amruš ostro pa dostojno. — Ogerski drž. zbor je pritrdil načrtu postave gledé na novačenje. Levičarjem ni po volji. — Pri kardinalu Simorji bil je te dni shod ogerskih škofov; najbolj jim je hodilo za to, da se prekliče naredba vlade gledé na otroke iz mešanih zakonov. Naredba je na škodo katol. cerkve in je še iz dobe kalvinca Tisza.

Vunanje države. Kardinal Mermillod, doslej škof v Švici, pride k sv. očetu v Rim in dobi Geneve-Lausanne novega škofa. — V Milanu, glavnem mestu poprej avstrijske, sedaj italijanske Lombardije, je čez 20.000 mož brez dela in torej brez zasluška. — Minister Crispi ima v drž. zboru v Rimu sedaj veliko večino za-se, vendar pa terja sedaj posl. Pantano od njega, naj prej ko prej raztrga kupčijsko zvezo Italije in Avstrije. To so nam tedaj v resnici prijatelji v tem zboru! — Na Španskem si je vlada pridobila pri novih volitvah sila veliko večino in so vsled tega tamošnji liberalci polni žolča na-njo. Se ve, da jim to ne pomaga veliko. — V mestnem zastopu v Parizu so na novo zarožljali zoper usmiljene sestre, češ, da delajo silo bolnikom, pregovarjajo jih, naj vzprejmejo sv. zakramente. Oj to bi bila prav v resnici nesreča! — V mestu Lalouviere, v Belgiji, je bil shod rudarskih delalcev in sklenili so, da se začne splošnji „strike“, ako se jim ne vzboljša, po poti po-

stave, zaslužek. To bode pa težko, ker državi ni mogoče, da sklene tako postavu. — Župan v Londonu, glavnem mestu Anglije, je sklical velik shod ter so sklenili na njem, da Rusija ne sme izgnati judov iz dežele. Župan je bogat jud, tedaj drzen, težko pa bode kaj dosegel pri Rusih. — Irski poslanci, j. njih večina so sila nevoljni nad Parnellom, da se jim še vedno sili za vodjo. Bili so vsled tega še tudi pretepi ponekaterih krajev, kajti Parnell še ima vrelej zvestih pristasev. — Veliki vojvoda v Luxemburgu je vzprejel posle vlade, njegov sin Viljem pa je prišel uni dan v Berlin, sedaj pa je na Dunaji, da naznani to svitlemu cesarju. — Po Nemčiji gredó pritožbe, da se prodaja veliko ponarejenih živil, po gostem na škodo zdravja ljudi. Kazni na ponarejanje so v nemških državah sicer ostre, vendar pa še mu ni konca, bode torej še večjih kazni treba. — Glas gre po svetu, da se pomika ruska armada na zapad, proti meji Nemčije in Avstrije, izlasti konjиков je že veliko ob meji. Nam se ne zdi to nič kaj verjetno, kajti enacih glasov je bilo tudi lani, pa je ostalo vse eno celo leto tiho in mirno po Evropi. — Bolgarsko „so-branje“ ali drž. zbor je pritrdil kupčijskim pogodbam, katere je vlada sklenila z večimi državami, tako tudi z Avstrijo. — Kakor se je bilo sodilo, tako je tudi sedaj srbska skupščina pustila kraljico Natalijo gledé na nje prošnjo na cedilu; ni postave za to, za pravice matere do otroka. — Turski sultan še sedaj ne zaupa Bolgarom in misli, da še ti merijo na Macedonijo, kjer živi nekaj bolgarskih ljudi. To je že mogoče. — Menelik, kralj abesinjski, je prišel na to, da so ga Italijani vkanili v pogodbi ter bode vsled tega razdril zvezo z ital. kraljem. — V Afriko, posebno na vzhodne obali morja pojde poljski pisatelj Sienkiewicz; to bode brž prvi avstrijec ali vsaj slovanski potnik v onih krajih. — Iz Amerike prihaja čudna vest, da je v republiki Guatemala huda kolera ter je v glavnem mestu že čez 1200 ljudi umrlo vsled nje. — „Združene države“ v sverni Ameriki čejo odjenjati v novi postavi pri colnini na tuje blago ter je podoba, da je njim samim prehuda.

Za poduk in kratek čas.

Turki pred Radgono. (Konec.)

Ernest ni čakal več zore; trobente glas pokliče takoj vojake na noge. Molče se postavijo krdela v vrste ter odrinejo proti Radgoni. Ko je zasijalo solnce na vzhodu, zagledajo kristjani turške šotore in obleženo mesto. Prestrašene javljajo sovražnikove straže Ahmed begu, da prihaja vojvoda Ernest s Štajarci, Korošci